

یافته های جدید زبان شناسی نشان داد:
میمندی ها هنوز به زبان پهلوی ساسانی حرف میزنند

سر ویس فرهنگ، سام فرزانه - پیدا شدن ۹۰۳ واژه ساسانی در جریان تحقیقات در میمند نشان میدهد که این روستا پس از ورود اعراب به ایران به خاطر دور افتاده بودن دچار تغییر زبان نشده و مردم آن هنوز از واژه های مخصوص دوره ساسانی استفاده میکنند.

این ۹۰۳ واژه فارسی ساسانی توسط کارشناسان امور حفاظتی و مرمت روستای باستانی میمند در جریان گفت و گو با مردم این منطقه به دست آمده و در حال دسته بندی هستند.

«فرحناز فیروزه چیان»، کارشناس واژه شناسی که پروژه جمع آوری واژگان میمندی را مدیریت می کند، گفت که بخشی از این واژه ها فارسی اصیل و بدون حرف عربی هستند. در برهان قاطع نیز بعضی از این واژه ها دیده میشوند. برهان قاطع، لغت نامه ای با بیست هزار واژه از «محمد خلف تبریزی» است که در قرن دهم هجری نوشته شده است. او برای مثال به لغت های «فأل» به معنی دستمال، «پاچراغ» به معنی نوعی چراغ پی سوز و «پاتیل» به معنی نوعی ظرف اشاره می کند.

فیروزه چیان تا آخر شهریور ماه مشغول تصویرنگاری این واژه ها است تا در گزارشی آنها را به زبان شناسان نشان دهد و با نظر آنها این پژوهش را با یک تیم زبان شناسی ادامه دهد. زبان شناسانی که قرار است در این پژوهش گروه فیروزه چیان را همراهی کنند، دکتر مهدخت معین - فرزند استاد معین - دکتر حکیمه دبیرا و فرزانه یاورزاده هستند.

یاورزاده کارشناس ارشد زبان فارسی و از شاگردان استاد محمد معین است که در نوشتن فرهنگ معین همکاری داشته است. او با تاکید بر این نکته که در زمان چهار ماه کار روی واژه ها نمی توان فرهنگی از لغات آنها نوشت، گفت: «ترکیب حروف نشان می دهد که این لغات از زبان پهلوی باقی مانده اند. برای مثال می توان به کنار هم قرار گرفتن حرف ر و کاف اشاره کرد.» یاورزاده برای مثال از کلمه «کلارک» نام می برد. این لغت معنی چوب باریکی می دهد که سر آن دو شاخه است و برای پایین کشیدن شاخه های دور از دسترس درختان به کار میرود. معنی دیگر این کلمه نقشی است که در تخت نم به کار می رود.

ضرب المثل ها و نام های افراد سرشناس منطقه نیز در مرحله های بعدی این پژوهش دسته بندی می شوند. فیروزه چیان اضافه می کند که همچنان واژه های و مثل های تازه ای از این منطقه به دست آنها می رسد که به ترتیب قرار است در مرحله های بعدی طبقه بندی شوند.

برخورد کارشناسان با این واژه ها و سپس جمع آوری آنها کاملا اتفاقی بوده است. کارشناسان امور حفاظتی و مرمتی که با اهالی میمند گفت و گو می کردند به واژه ها و مثل های بی در گفت و گو با آنها بر می خوردند که ناگهانی برای برقراری ارتباط آنها را یادداشت و معنی می کردند. این واژه ها کم کم زیاد شده است و شناسایی و پژوهش درباره آنها خود به طرحی جدید بدل شدند. مردم میمند نیز که علاقه کارشناسان را دیدند به وجد آمده و هر روز لغتی را به آنها می گفتند.

استفاده مردم میمند از حروفی که پیش از اسلام در ایران رواج داشته است، نشان از کمی مهاجرت در این منطقه است. به طوری که سید حسین مرعشی رئیس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری می گوید: «در تمام روستاهای ایران حداقل یک سید وجود دارد که نشان دهنده حضور اعراب است اما در میمند هیچ سیدی نداریم.»

میمند روستایی در استان کرمان است که خانه های مردم در دل حفرهایی در کوه، بنا شده است. می گویند که این روستا یکی از جاهایی بوده که یزدگرد سوم موقع فرار از دست اعراب به آنجا پناه برده است.

نظرات:

محمود رائینی

با سلام، واژه هایی که در میمند بکار می روند و در کویش فارسی رسمی یافت نمی شوند تنها ویژه میمند نیستند در جیرقت (و دیگر شهرستانهای استان کرمان) هم به گستردگی از این واژ ها استفاده میشود. محمود رانینی دانشکده کشاورزی دانشگاه مازندران.

گردآورنده:
شاهین کاویانی

[/http://derafsh-kaviyani.com/parsi](http://derafsh-kaviyani.com/parsi)

derafsh-kaviyani.com